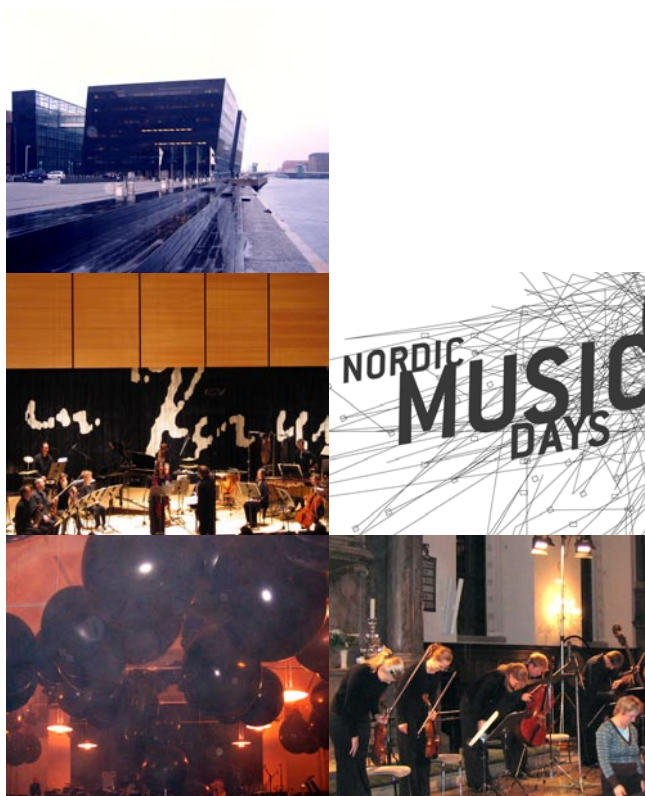

TONSÄTTAREN

3 2004

 HÖRUPP!
KAMMARMUSIK I NUTID

Ord- föranden har ordet

Foto: Nicke Johansson

Julen närmar sig i rasande tempo och om det ligger hårda eller mjuka paket under granen återstår att se för de flesta av oss. Landets fria musikgrupper får i vart fall en ovanligt sur karamell att suga på från Kulturrådet. Neddraget anslag med 2 miljoner. Den prasslande julkudden går till dansen och det är säkerligen efterlängtade pengar på dansområdet. Som skäl för detta anger Kulturrådet att det finns en politisk vilja att förstärka dansområdets strukturer. I brist på nya pengar riktas blickarna på musikområdet eftersom där finns just välutvecklade strukturer med anslag till institutioner (läs orkestrar), länsmusikstiftelser, arrangörer mm. Problemet med detta resonemang är att landets orkestrar endast till mindre del ägnar kammarmusiken någon större uppmärksamhet, och varför skulle man göra det – det är ju liksom orkestern som är deras grej. De små, oftast magert kommunalt, stödda arrangörerna förlitar sig på att musiker ”ställer upp” med små krav på ersättning detta det ökade arrangörstödet till trots. När Kulturrådet nu drar ner bidraget till de fria musikgrupperna blir resultatet en ökad amatörisering av kammarmusiklivet, vilket framför allt går ut över den nyskrivna kammarmusiken. Att Kulturrådets styrelse inte har större insikt i hur musiklivets struktur fungerar är starkt oroande. För att skriva klarspråk – Det finns en politisk vilja från Kulturrådets styrelse att ytterligare amatörisera musikområdet. Detta trots att det uttryckligen står i villkoren för alla anslag att det är yrkesverksam kulturutövning som skall stödjas. Kulturrådet har utan minsta tvivel simmat vilse i julgröten.

Det är beklämmande att återigen se de senaste decenniernas trend att man från statligt håll betraktar musiklivet som det ymnighetshorn där pengar kan hämtas till än det ena än det andra kulturområdet, denna gång blir det dansarna som får äta julskinka. Kulturrådets fördelningspolitik liknar en tidig julgransplundring där den enda tillåtna leken är Hela havet stormar. För att försäkra sig om att inte få dålig publicitet ger man musiklivet en stäplats i Nybroviken, de andra barnen i kulturhagen behöver inte oro sig – stolarna räcker åt alla. För så illa verkar det vara ställt med kulturhagens barn – så länge pengarna tas från musikområdet är allt frid och fröjd. Tänk tanken att det varit de fria teatergrupperna som varit föremål för neddragning, då hade säkerligen manifesten stått som spön i backen på landets kultursidor med inlägg från upprörda redaktörer, fattiga friteatrar uppbackade med solidaritet från författarhåll osv. Men vem solidariserar sig med en fattig kammarmusiker?

Jag har på senare tid allt mer irriterat mig på att det i kulturkretsar går att kokettera med sin musikaliska obildning. Ve däremot den som inte kan sin Strindberg. När Berwaldhallens chef Michael Tydén i DN basunerar ut att om man spelar mer svensk musik skulle Radioorkestern betraktas som en företeelse värdig en skamlig placering på Skansens fåbod, då råder tystnad på kultursidorna. Maken till förolämpning av en hel konstnärskår får man leta efter. Jag kan inte föreställa mig att Dramaten har liknande tankar inför nyskriven svensk dramatik, ett liknande påhopp på landets författare vore otänkbart. – Vä' i hela friden är fatt med det svenska kulturlandskapet. När välförtjänta filmare och författare nomineras till internationella priser kan vi läsa spaltmeter om deras stordåd med

förhoppningar och spekulationer om eventuella vinstchanser. Men när svenska tonsättare nomineras exempelvis till Nordiska rådets musikpris råder kompakt tystnad från hela den skrivkunniga kulturparnassen. Ursäkra min adventsilka men musiken hör faktiskt hemma i kultursfären och svenska tonsättares framgångar förtjänar plats på kultursidorna. Kammarmusikernas snåla ekonomiska villkor gör skäl för försvar även från andra än de närmast berörda. Må ni drabbas av akut julmustförgiftning ni alla som äger talets och pennans gåva men väljer att hålla käften när en viktig kultursektor utarmas av staten.

I likhet med Karl-Bertil Jonssons far kommer jag att på julafton somna i vredesmod till Midnattsmässan från Peterskyrkan.

Sten Melin, Ordförande

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet	2
Hör upp kammarmusikdebatt	3
Eva Clementi	
Nordiska Musikdagar 2004	4 - 5
Hans Gefors	
Silja & Viking – en spions betraktelse	6 - 7
Chrیشان Larson	
Konsertkalendariet	8

TONSÄTTAREN

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen svenska tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år.

Ansvarig utgivareSten Melin
sten.melin@fst.se

RedaktörMarie Samuelsson
marie.samuelsson@fst.se

LayoutDaniel Carlberg
daniel.carlberg@fst.se

AdressFST
Box 27327
102 54 STOCKHOLM

Tel08-783 95 90

Fax08-783 95 40

Omslagsbild: Bilder från Nordiska Musikdagar 2004. Foto, Daniel Carlberg. Samt NMD logo och Hör Upp logo.

Tidskriften är gratis. Prenumerationsärenden och annonsärenden hänvisas till ovanstående adress och telefonnummer eller till www.fst.se.

Hör upp kammarmusikdebatt

Kammarmusiken har svårt att hävda sig i mediabruket. Vem bär ansvaret? En del skyller på publiken, som hellre stannar i tv-soffan. Andra skyller på musiker, som håller fast vid gamla presentationsformer.

I den veckolånga manifestationen "Hör upp!", som hölls i november, stöttes och blöttes musiken i det lilla formatet. Under första debatten försökte musiker, tonsättare och andra att definiera "kammarmusik", vissa menade att det var det finkulturella ordet som skrämde iväg publiken. Då reagerade Eva Granstedt, Svenska kammarmusikarrangörer:

- Ett nytt ord löser inte något. Tidigare försökte man döpa om fläskkotlett till griskotlett, det höll bara ett par år. Kammarmusik är ett internationellt vedertaget begrepp.

Kulturdebattören och forskaren Sven Nilsson satte omedelbart fingret på en öm punkt; statens förkärlek till att stötta landets symfoniorkestrar och operahus:

- Kulturlivet har varit uppbyggt på att bilda institutioner, som blir allt dyrare i drift jämfört med musiken de genererar. Tänk om man siktade in sig mer på kreativitet och innovation!

Frågan kom upp om Sverige behöver så många proffsorkestrar, som vi blivit vana att ha. En i panelen, violinisten George Kentros, verkade ganska kritisk till själva orkesterfunktionen.

- Orkestermusiken har bara ökat avståndet mellan publiken och musiker, nu är det dags att kammarmusiken tar tillbaka publiken igen.

Under debattens gång blev jag mer och mer undrande till vad de stora institutionerna egentligen gör för att förbättra kammarmusikens villkor. Flera debattörer skyllde på skolan (där inga elever längre får lära sig klassisk musik) och media (som lagt "ett dödslock"

Från vänster på bilden: Eva Granstedt (något skymd), George Kentros, Marie Samuelsson, Tomas Löndahl, Mats Zetterqvist och Sven Nilsson. Moderator: Etienne Glaser.

på genren), men ytterst är det ju institutionerna som håller i och fördelar pengarna. Stockholm verkar vara ett olycksbarn, i alla fall när det gäller publiken. Dessutom saknar kammarmusikerna ett fast ställe att hålla till på.

Plötsligt vände ett par lokala arrangörer på tårtan. De intygade att deras konserter var fullsatta och väldigt uppskattade. I Gävleborg flödar t ex komponerandet. Även musiker, som violinisten Mats Zetterqvist, berättade om nydanande projekt där musiker och arrangörer arbetat tätt ihop för att hitta fram till nya publikgrupper. På vissa festivaler har man också lyckats att bryta den finkulturella isen, genom blandformer eller udda lokaler. Man får också se "Hör upp"-veckan som ett viktigt erkännande av musikformen med ett fyrtiotal konserter, workshops och debatter. Framöver ska Musikaliska Akademien utforma ett konkret handlingsprogram, bara för kammarmusik.

Att inbjuda politiker inte dök upp på debatterna under veckan, visar dels på ett ointresse från deras sida och visar också hur svårt det är att få möjlighet att diskutera förhållandena för kammarmusiken med dem som har makten.

Inför "Hör upp"-veckan skrev professor Jan Ling att traditionsarvets elitän-

kande antagligen måste omformuleras. Genom att hålla fast vid sina gamla bidragsbanor, bevarar institutionerna själva idén om klassisk musik som elitkultur. Andra har visat att moderniseringen av en "smal" genre inte alls behöver betyda populism eller utslätning, ta bara succén med Dansens hus i Stockholm.

Under veckan fick även en mängd tonsättarelever visa vart vindarna blåser. På fredagen var det Piteås tur och i radion berättade tonsättareleven Ida Fahl om sina framtidsdrömmar.

- Det ligger i tiden att jobba över gränserna, se bara på upplevelseindustrin. På vår skola finns till exempel en särskild utbildning för upplevelseproducenter. Jag ser enorma möjligheter i det här. Dessutom skulle jag gärna komponera för amatörer.

Under veckan hördes överraskade röster om den starka återväxten bland unga tonsättare som vill skriva kammarmusik. Och musikernas förmåga behöver knappast ifrågasättas, de flesta befinner sig på en mycket hög nivå och är lyckosamma produkter av en tid när skolorna fortfarande lånade ut en blockföljt till alla i klassen. Men så länge staten, landstingen och institutionerna envisas med att hålla sig till samma invanda hjulspår lär det vara svårt. Dags att skaka om institutionerna och se till att pengarna hamnar hos dem – arrangörer, grupper, tonsättare – som verkligen förtjänar det!

Text: Eva Clementi
Foto: Daniel Carlberg

Nordiska Musikdagar 2004

30 arrangemang på 11 dagar i tre städer. Så kan man beskriva de välmåttade Nordiska Musikdagarna 2004 som började i Köpenhamn och växlade över till Malmö på den svenska sidan efter en vecka och avslutades i Helsingborg den 28 november.

Det var på Dansk Komponistförningens eget initiativ som man för första gången i historien delade upp arrangemanget på två länder. Musik i Syd var arrangör på den svenska sidan. Eftersom undertecknad var medlem i programrådet så är jag i viss mån jävig. Men under Jens Brinckers entusiastiska ledning blev festivalen både bra och välbesökt på åtskilliga konserter. Mottot var "Inga tråkiga konserter!" Jag var där varje dag men har inte hört alla konserter. Grundintrycket är mycket positivt. En stort banér hängde nära Hovedbanegården och blev sett av mängder med människor i rörelse. Det hjälpte till att göra Nordiska Musikdagarna synliga i Dronningens by.

Det danska musiklivet som en del av det större kulturlivet är under press av venstre-regeringens kulturpolitik. I Dansk Musiktidsskrifts spalter har den nya musikens situ-

"Engelsmännen var briljanta och virtuosa, tyskarna inträngande och samspelade, fransmännen känsliga och mjuka."

ation diskuterats, pendlande mellan uppgivenhet, självkritik och jävlar-anamma. Det var svårt att upptäcka någon kris under själva festivalen. Danska radioorkestrernas och Radiounderhållningsorkestrernas konserter var utsålda efter-

som deras abonnemangspublik var med på noterna. Detsamma gällde glädjande nog orkesterkonserterna i Malmö och avslutningskonserter i Helsingborg.

I programrådet har vi arbetat med fem teman för att ge varje konsert en profil. De fem temana var Världen och Norden, Musik Ord Bilder, Musik Rum Rörelse, Tradition och till sist Experiment. Min erfarenhet blev att de var till stor hjälp under programsättningen, avsatte några bra artiklar (se hemsidan: <http://www.nordicmusicdays.com> under fliken Press Room) men att jag under konserternas gång aldrig kom att tänka på den idémässiga bakgrunden. Radiounderhållningsorkestrernas konsert på Arki-

Arkitektthögskolan utsmyckades vid konserten med jätteballonger, rök och avancerad ljussättning.

tektthögskolan ingick i temat Musik Rum Rörelse. Resultatet visade emellertid att det är mycket svårt att utforma scenografi till fyra skilda stycken och skapa en känsla av sammanhang dem emellan.

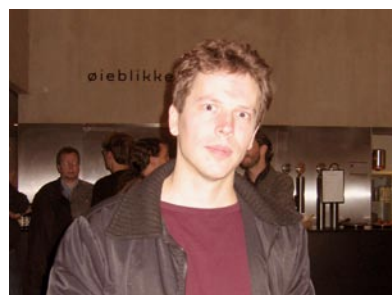
Centralt i en festival år 2004 är inkluderandet av andra konstmusikaliska genrer än de som skickats in till juryn. I Köpenhamn gällde det framför allt en kväll med Electronic Listening Music, ELM. En samlingsbeteckning för musik som kan kallas glitch, electronica, illbient, clicks+cuts, cutting edge m m och som kännetecknas av att den görs direkt från en bärbar dator. Ofta är en VJ (videojockey) med som på en skärm producerar bilder

Karin Rehnqvist, Lasse Thoresen och Maja Solveig Kjelstrup Ratkje.

Jesper Nordin och Ivo Nilsson.

Fredrik Hedelin.

Albert Schmelzer och Ylva Skog.

Henrik Strindberg och Madeleine Isaksson.

och filmer till den repetitiva musiken. På Vesterbro finns Vega, ett f d ABF-hus i socialdemokraternas kärnområde som ofta har konserter och klubbliknande evenemang i två stora rum med barer i. Denna lördagskväll fick 5 komponister en halvtimme var och lockade dit en helt annan och ung publik än den som besökte de andra konserterna. Tre av dem hade vunnit en tävling med anonymt insända bidrag och de kompletterades med två mer etablerade i branschen. Er rapportör är inte särskilt bevandrad i musikformen och för rädd om sina öron för att uppskatta den höga ljudnivån. Ändå var det en minnesvärd kväll.

ELM kommer att räknas in i de konstmusikaliska genrerna, därom är jag övertygad, även om delar av den ibland vetter mot den kommersiella musikens uttryckssfär. Upphovsmännen (inga kvinnor denna kväll) rekryteras ofta från universitetsmiljöer och andra konstnärskretsar som bildkonst, arkitektur, klubbmusik och har en annan ingång i musik än den traditionella, men drivs helt klart av ett konstnärligt temperament.

Som en pendang till ELM fanns ett Experimentmuseum. Vad är det? Jo helt enkelt en presentation av den nordiska elektronmusikens pionjärer från 50- och 60-talet. Publikerna här var mest 80- och 20-åringar. Man påminnes om hur mödosamt det var att göra elektronmusik den gången och hur nära till hands loopknappen ligger idag.

Ett annat inslag var Nattcaféerna. I en mer informell atmosfär framfördes musik av inviterade ensembler. Det svåra med Nattcaféet är att pricka in den perfekta balansen mellan en mer avspänd avslutning av en lång konsertdag och intensivt lyssnande. För övrigt undrar jag om det fortfarande är möjligt att ha en konsert utan servering? 2000-talets människa kräver sam-

varo över drycker åtminstone i pausen för att räkna konserten som socialt lyckad.

Efter jobbet-konserterna klockan fem var tims korta och gratis. De fångade också in en hel del konsertbesökare som annars aldrig hade kommit. De två jag var på kändes

André Chini spelade själv oboe vid uruppförandet av sitt stycke Two Beautiful Mice.

så lyckade att jag funderar på om vi inte är fel ute när vi programmerar tvåtimmarskonserter med paus och en mängd helt olika stycken. Det typiska festivalstycket, som är mellan 7 och 24 minuter, kanske bara klarar tre andra stycken kring sig innan mängden suddar ut olikheternas charm.

Den stora satsningen i årets festival var invitationen av tre utomordentliga europeiska ensembler. Förutom de utvalda verken bad vi dem sätta några egna verk på programmet. Söndag till tisdag spelade de i Den svarta diamanten, en nybyggd konsertsal ut mot

The Black Diamond.

vattnet i Det Kongelige Bibliotek. Dagen efter upprepade de tre ensemblerna sin konsert på Palladium i Malmö. Besöksmässigt var

det en besvikelse, men konstnärligt en fullträff. På tre dagar fick man känna på att de tre stora ländernas musikkultur verkligen ger utslag i tre olika klangideal. Engelsmännen i Birmingham Contemporary Music Group var briljanta och virtuosa, tyskarna i Kammerensemble Neue Musik, Berlin inträngande och samspelta, fransmännen i Ensemble Alternance, Pariskänsliga och mjuka. Det är en smaksak vem som var bäst, för mig var det tyskarna.

Festivalens största upplevelse var för mig dess avslutande verk: Veli-Matti Puumalas Seeds of Time för piano och orkester som här fick sin urpremiär med Roland Pöntinen som kongenial uttolkare. Det är ett beställningsverk av Helsingborgs symfoniorkester och var allt-

så programsatt av orkestern själv.

"För övrigt undrar jag om det längre är möjligt att ha en konsert utan servering? 2000-talets människa kräver samvaro över drycker åtminstone i pausen för att räkna konserten som socialt lyckad."

Nordiska Musikdagar 2004 är slut. Om två år är det Islands tur. Sedan blir festivalen årligt återkommande.

2007 är det Sveriges tur. Nordiska Musikdagar ska bli kortare och mer personligt utformade. Och genom den årliga återkomsten förhoppningsvis bli mer etablerad i det allmänna medvetandet. Tanken är också att festivalen ska bli en plattform för nordiska tonsättare att nå ut i världen genom samarbete med festivaler i andra länder. En liten detalj är anmärkningsvärd. I programmet stod det inga landsbeteckningar efter tonsättarna. Jag upptäckte nu hur störande landsbeteckningarna har varit. Sedd utifrån blir Norden och Skandinavien en rikare musikkultur. Det är positivt.

*Text: Hans Gefors
Foto: Daniel Carlberg*

Silja & Viking – en spions betraktelse

I en artikel i DN med titeln "Kris i orkesterdiket", publicerad den 24 augusti i år, undrar Christina Mattsson om inte Radion har goda skäl att, som hon uttrycker det, "välja bort orkestern", Radiosymfonikerna.

Bakgrunden är att orkestern, enligt Mattsson, svikit sitt public serviceuppdrag. Den svenska musiken, de svenska artisterna och de svenska upphovsmännen får stå tillbaka för satsningar på stora välkända utländska verk som framförs gång på gång. Mattsson föreslår att Göteborgs Symfoniker bör axla den roll RSO tidigare haft som garant för konstnärlig och kulturell förnyelse. Denna Mattssons egendomliga slutsats — att GSO skulle vara bättre skickad än RSO att ta sig an t. ex. den nya repertoaren — levereras utan begripliga argument och framstår som en regionalpolitisk flirt. Däremot finns goda skäl att titta närmare på det hon för fram om RSOs inriktning. Jag delar här till stora delar hennes farhågor. Det är idag svårt att se någon avgörande skillnad på Stockholms filharmoniker och RSO i fråga om repertoar och programpolitik.

Denna utveckling är illavarslande på flera sätt. Till att börja med mot bakgrund av att det i svenskt musikliv ännu saknas långsiktigt kvalitetssäkrad verksamhet för musik skriven innan romantikens början och musik skriven efter dess död. Stöd av den omfattning våra symfoniorkestrar åtnjuter i form av offentliga subventioner återfinns ingenstans för ensembler som specialiserat sig på musik skriven under annan tidpunkt än, låt oss säga mellan 1850 och 1920. Denna bisarra musikpolitik är naturligtvis på sikt dömd att bryta samman. Repertoaren för orkestrarna har under de sista trettio åren långsamt krympt såväl bakifrån som framifrån. Idag får det betraktas som en sensation om våra storstadsorkestrar framför barockmusik. 1900-talsrepertoaren kryllar av opus som bland annat på grund av sina blygsamma besättningar är näst

"Repertoaren för orkestrarna har under de sista trettio åren långsamt krympt såväl bakifrån som framifrån. Idag får det betraktas som en sensation om våra storstadsorkestrar framför barockmusik".

intill omöjliga att programsätta inom ramen för en orkesterinstitution. Det är ingen överdrift att påstå att det har blivit allt kärvare att, som Michael Tydén och Kerstin Brunnberg i sitt svar till Mattsson (DN 27 aug. – 04) gör, hävda att Berwaldhallens uppdrag handlar om att "utveckla helhetssyner på klassisk musik". Bortom detta grundläggande musikpolitiska kuriosa utgör RSOs utveckling dessutom ett möjligt hot mot orkestrernas egen överlevnad. Att söka politiskt gehör för idén att RSO ska bli mer "filharmonisk" är en otacksam uppgift, detta av bland andra följande skäl:

- Tidig musik (här i betydelsen allt innan Beethoven) saknar institutionella verktyg för sin verksamhet
- 1900-tals & nutida musik är i samma situation
- RSO har som ingen annan orkester haft ett uppdrag som uttryckt en vilja att spegla det svenska musiklivet, ge plats för nyproduktion och dokumentation av svensk musik och härigenom haft ett övergripande ansvar för svensk musik
- Huvudstaden hyser redan en Filharmonik

Det är svårt att se att politiker med ansvar för kulturfrågor skulle applådera en prioritering som inte tar hänsyn till rådande omständigheter, avsaknaden av bredd och mångfald. Såvida man inte, och inget vore väl egentligen naturligare i den ekonomistiskt präglade politiska kultur som idag genomsyrar samhället, helt sonika anger sviktande biljettintäkter som skäl för en kursändring.

RSO borde snarast se över det uppdrag man haft, ta ställning till det, och, om man inte vill fullfölja det, uttrycka ett nytt. Det saknas inte möjligheter till profilering. Att RSO som nationell institution med säte i huvudstaden inte ska kunna ta ett steg i någon annan riktning än det som nu antyds är musikpolitiskt oförsvarligt och måhända ett självmordsprojekt. Tydén & Brunnberg talar, i bästa valkampanjstil, om att "ständigt föra in talang, kunskap, erfarenhet och stimulans från hela den klassiska musikens värld". Motsatsen hade varit oroande. Det är inte med flusk utan med en genomtänkt strategi och självständig estetisk plattform som RSOs ledning kan börja lösa de identitetsproblem orkestern uppenbarligen brottas med.

Likriktningen bland symfoniorkestrarna är annars inget svenskt fenomen. Men det börjar hända saker på kontinenten som våra politiker och beslutsfattare här hemma borde göras uppmärksamma på. Orkestrar med fokus på andra historiska perioder än det sena 1800-talet erbjuds långsiktigt stöd på

samma villkor som vilken traditionell symfoniorkester som helst. Varför går det så trögt att få våra svenska institutionsledare att vilja genomdriva sådana nya konstnärliga projekt på musikens område? På kontinenten finns orkestrar som experimenterar med att spela romantisk musik på historiska, tidstroga om man så vill, instrument. En inriktning som attackerar själva hjärtat av det vi kallar symfoniorkestern. Varför begränsa repertoaren till en snäv historisk period utan att vilja spegla den? Våra orkestrar spelar ju på de senaste turbomodellerna inom varje instrumentgrupp, instrument i många fall tämligen främmande för den romantiska musik man vurmar för. Det är intressant att konstatera att jakten på största möjliga ljudvolym hos instrumenten då det gäller bleckblåsare idag i det närmaste kan beskrivas som en sanitär olägenhet. Richard Strauss hade baxnat. Och instrumenterat om sina verk.

För att avslutningsvis säga något om tonsättarnas roll i förhållande till orkestrarna så vill jag uttrycka min förhoppning att RSO lyckas orientera sig i en riktning som skärper dess profil och som kan stimulera tonsättarnas intresse för mediet som sådant. Jag har här försökt synliggöra i vilket sammanhang man idag befinner sig och antytt en del möjliga vägval. Orkester är ett flertydigt begrepp och har vid sidan av den normgivande symfoniorkestern dykt upp i många skepnader. Det vore, utöver orkestrarnas verksamhet, ett stort steg i rätt riktning om Sverige äntligen kunde få till stånd en nationell ensemble för nutida konstmusik. Skapandet av en sådan skulle, i motsats till vad kollegorna i LINK hävdar, öppna för en helt ny dynamik inom det experimentella fältet. En fast ensemble skulle gynna, inte krossa befintliga frilansgrupperingar. Erfarenheterna från flera europeiska länder visar på detta.

*Text: Chrichan Larson
Foto: Daniel Carlberg*

Bo Wallner in memoriam

Sedan 1947 har jag känt Bo Wallner. Det första mötet: på British Councils musikcirkel där intresserade kunde ta del av den nya internationella musiken efter krigsårens avspärrning.

Bos funktion var att sätta deltagarna i arbete genom att presentera valda verk. Nästa kontakt: i Fylkingens programråd 1955 där jag och andra inskolades för att kunna ta hand om den fortsatta verksamheten. Dessa två exempel är typiska för Bos funktion för oss yngre: lärarens och mentorns.

I fortsättningen följde han med stort engagemang vår fortsatta professionella utveckling, inte bara i samtal och brev utan också i sin konsultverk-

samhet vid Sveriges Radios musikavdelning och mångåriga lärargärning vid Kungl. Musikhögskolan. Epokgörande blev hans initiativ till kompositionsseminariet där dörren öppnades på vid gavel för all världens musikaliska vindar. Med naturliga förändringar och tyngdpunktsförskjutningar består verksamheten den dag som i dag är. Hans idégivande förmåga har också FST i olika sammanhang haft glädje av.

Den röda tråden i hans verksamhet var svensk musik, såväl äldre som nyare. Stenhammarmonografen är hans magnum opus men intresset för den senare musikutvecklingen är väldokumenterat och ledde bl.a. till ett hedersledamotskap i FST 1988. Hans sista sjukdom medförde att planerna på en Rosenbergbiografi tyvärr inte kunde realiseras.

Text: Gunnar Bucht

Rosenbergpriset 2005 och Interpretpriset 2004

Rosenbergpriset 2005 på 75.000 kr tilldelades Anders Hillborg med motiveringen:

”Med smak för det himmelskt sköna, den groteska gesten, har han flirtat med och trollbundet publiken världen över, utan att göra avkall på varken det konstnärliga innehållet eller den tekniska ekvilibristiken.”

Interpretpriset 2004 på 40.000 kr tilldelades slagverkaren Jonny Axelsson med motiveringen:

”Med osannolikt gott humör och yppersta musikalité har han slagit sig in i våra hjärtan och förblivit där.”

Priserna delades ut av Föreningen Svenska Tonsättare i samband med julmiddagen på Operaterassen den 3 december 2004.

Annonsera i

TONSÄTTAREN

Om ni bokar annonsplats i 2 nummer lämnas 15% rabatt på nedanstående priser:

Halvsida	2.800 kr exkl. moms
Kvartssida	1.500 kr exkl. moms

Kontakta Daniel Carlberg för bokning och mer information:
Tel. 08 - 783 88 43
daniel.carlberg@fst.se

PORTO
BETALT

Föreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 Stockholm

KONSERTKALENDARIUM

NOVEMBER

- 26 Kent Olofsson, *Gaea*, för flöjt och kammarensemble och band, solo Terje Thiwång, ensemblen Ars Nova, 17:00, Rådhuset, Malmö.
- 26 Rolf Martinsson, *Bridge, trumpetkonsert nr 1*, H Hardenberger trpt, Milwaukee Symphony Orchestra, dir. Carlos Kalmar, Uihlein Hall, Milwaukee, USA. Även 27/11.
- 27 Jonas Bohlin, *Nunatak*, The Vertavo Quartet, 20:00 Palladium, Malmö.
- 27 Thomas Åberg, *Seglora kyrkmarsch*, för orgel, Karin Strid och Thomas Åberg, Seglora Kyrka, Stockholm. **Uruppförande**
- 28 Sergei Dmitriev, *Intermezzo di meditazione*, Svetlana Mitriajkina flöjt, Maria Khodina violin, Olga Galotjinka cello, Tonsättarhuset, Moskva.
- 28 Marie Samuelsson, *I Am - Are You*, för horn och elektronik. 13:00, Dunkers Kulturhus, Helsingborg.
- 28 Nils Tykesson, *Lux Aeterna*, för kör, Lunds Vokalsemblem, 14:30, Dunkers Kulturhus, Helsingborg.
- 29 Kroumata håller "på-vägen-hem-konsert", Capitol Stockholm, med öppen bar från 16:30 och konsert 18:00. Kim Hedås, *Om*, Kroumatas 200:e uruppförande! **Uruppförande**
- 29 Hans Gefors, *På G*, Andreas Brantelid cello, Roland Pöntinen piano, 17:00, Kungliga Musikaliska Akademien, Stockholm. **Uruppförande**
- 30 Miklos Maros, *Drei Galgenlieder*, tre sånger med text av Christian Morgenstern, 17:00, Kungliga Musikaliska Akademien, Stockholm.
- 30 Kent Olofsson, *The lines of confusion*, för alt.sax och band, Jörgen Pettersson sax, GRAME, Lyon, Frankrike.

DECEMBER

- 02 Daniel Börtz, *Sånger*, pianokonsert, Hans Pålsson, Göteborgs Symfoniker, dir. Mari Venzago, Göteborgs Konserthus. **Uruppförande**
- 03 Sven-David Sandström, *Three Pieces*, för 4 tromboner och 1 tuba. Grünwaldsalen, Konserthuset, Stockholm. **Uruppförande**
- 03 Konsert med Camerata Nordica och Lena Willemark under ledning av Terje Tønnesen, i Vimmerby. Även Västervik 4/12, Kastlösa 5/12, Oskarshamn 7/12, Nybro 8/12 samt Kalmar 9/12.
- 04 Daniel Börtz, *Pianokonsert Sånger*, Göteborgs Symfoniker, dir. Mario Venzago, solist Hans Pålsson, Göteborgs konserthus, **Uruppförande**
- 04 Kjell Perder, *Swedish Carol*, Stockholm Cantus, dir. Eva Wedin, Betlehems kyrkan, Stockholm.
- 04 Samtida Musik har sin sista konsert för året. Programmet är *Treatise* av Cornelius Cardew. Medverkande: Ida Lunded, Kristine Schols, Magnus Andersson, Ivo Nilsson, Mats Persson, Åeter Schuback, Raymond Strid och Peter Söderberg.

- 07 Kent Olofsson, *Epitome A*, för flöjt, oboe, klarinett och elektronik. Ensemble Recherche och Experimentalstudio Freiburg. Konzerthaus, Freiburg, Tyskland. **Uruppförande**
- 11 Thomas Jennefelt, *Sport och fritid - en opera om liv och död*, nyskriven opera med text av Niklas Rådström, 19:30 Kungliga Operan, Stockholm. **Uruppförande**
- 15 Kent Olofsson, *The Monolith Masque*, för trombon och slagverk, medlemmar ur Intercontemporain, Centre Pompidou, Paris.
- 18 Björn Hallman, *Vargen som tyckte synd om sig själv*, för blandad kör och sinfonietta, Svenska Kammarorkestern, Örebro Konserthus. **Uruppförande**
- 18 A4 Rum: The Great Learning Orchestra framför ca 30-40 stycken av bl.a. följande tonsättare. Peter Schuback Martin Q Larsson Johannes Bergmark Peter Lindroth. Samtliga är **Uruppföranden** och äger rum kl. 14-19 i Konsträrshuset, Smålandsgatan 7, Stockholm.
- 31 Rolf Martinsson, *Vid tidens slut*, Jacques Werup, Malmö symfoniorkester, dir. Christoph König, 14.00, Malmö Konserthus. Även 17.00, 31/12.

JANUARI

- 09 Albert Schnelzer, *Lamento for the naughty children under the second umbrella*, Ensemble Nordlys, 17:00 Dunkers Kulturhus, Helsingborg. **Uruppförande**
- 13 Jörgen Daggård, *Slöjor*, Malmö Symfoniorkester, dir. Toumas Ollila, Konserthuset, Malmö.
- 18 Karin Rehnqvist, *När jorden sjunger*, saga för skådespelerska och orkester, text Kerstin Perski, Isabelle Moreau, Malmö symfoniorkester, dir. Andreas Hanson, Malmö Konserthus. Även 19, 20 och 21 januari.
- 20 Marie Samuelsson, *Bastet Solgudinnan*, violinkonsert, Anna Lindal, Norrköpings Symfoniorkester, dir. Mats Rondin, De Geerhallen, Norrköping. **Uruppförande**
- 21 Rolf Martinsson, *Coloured Flames*, för blåskvintett, Amadékvintetten, Voksenåsen, Oslo, Norge. Även 22/1, Borås. 23/1 Varbergs Teater. 26/1 Anderstorpsalen, Skellefteå. 27/1 Luleå. 29/1 Olofström. 30/1 Kristianstad. 16/2 Nybrokajen 11, Stockholm.
- 27 Jesper Nordin, *Arv*, för orkester, Trondheims Symfoniorkester, dir. Eyvind Aadland, Trondheim. **Uruppförande**
- 30 Rolf Martinsson, *Aries*, Tom Ernst piano, Skovgaardssalen, Malmö Museum.
- 30 Olof Franzén, *Variazioni*, ur Suite Grande, framförs av Olof, som även spelar Johnny Granderts, *Solo för Cello*, Mikaelsskyrkan, Linköping.

För senast uppdaterade Kalendarium se: www.fst.se